دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت بهداشت دانشگاه

گزارش اقدامات سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی در مراکز بهداشت استان قزوین-دی ۱۴۰۰

اجرا: معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین

با همکاری ستاد مدیریت بحران استان قزوین، مرکز هدایت عملیات بحران دانشگاه و شبکه ها و مراکز بهداشت تابعه استان

تدوین:

گروه مدیریت کاهش خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه مرکز بهداشت استان قزوین

محل اجرای فعالیت ها و تمرین ها(مانور): استان قزوین
کلیه شبکه ها و مراکز بهداشت و مراکز خدمات جامع سلامت

نویسندگان:

دکتر جلال رحمانی
مهندس حمید گلناری
۵ دی ۱۴۰۰

فهرست

	شرح	صفحه
مقدمه	پیام معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین	۳
	پیام گروه مدیریت خطر بلایا مرکز بهداشت استان قزوین	۴
بخش اول	برنامه ریزی اجرا	۵
	اهداف	۵
	طراحی پوستر	۶
	ابلاغ نامه به شبکه ها برای اجرای فعالیت ها	۷
	درج پوستر و شعار در پورتال معاونت بهداشتی و شبکه ها	۸
	انتشار پیام معاون بهداشت دانشگاه در گروه های فضای مجازی	۸
	انتشار پیام معاون بهداشت دانشگاه و محتواهای آموزشی در پورتال	۹
	برگزاری جلسات آموزشی حضوری	۹
	طرح موضوع سلامت در بلایا و حوادث و راههای مدیریت خطر بلایا در برنامه های زنده تلویزیونی و رادیویی	۱۰
	اجرای بزرگترین مانور زمان صفر	۱۱
	تقدیر معاون بهداشت برای ترویج فرهنگ مدیریت خطر بلایا	۱۱
	اهداء لوح تقدیر به مدیریان و کارشناسان شبکه ها	۱۲
	بررسی تجهیزات تاب آوری انرژی و زیر ساخت ها	۱۳
	ارسال محتواهای آموزشی در گروه های فضای مجازی	۱۴
	برگزاری تمرین های دور میزی در مراکز خدمات جامع سلامت	۱۴
	بررسی تجهیزات برق اضطراری	۱۵
	آشنایی و تمرین عملی اطفا حریق	۱۶
	بررسی نواقص مربوط به ایمنی غیر سازه ای	۱۷
	برگزاری وبینار آمادگی خانوار در بلایا	۱۷
	آشنایی و تمرین نقشه نقاط ایمن و خطر	۱۸
	تشکیل کمیته ایمنی و پیگیری نواقص	۱۸
	طراحی محتواهای آموزشی	۱۹-۲۰
بخش دوم	اجرای تمرین (مانور)	۲۱
	سناریوی و برنامه ریزی تمرینات	۲۱-۲۲
	محدوده اجرای تمرین	۲۲
	جدول برنامه اجرایی تمرین	۲۳
	دلایل انتخاب محل تمرین	۲۳
	مدیریت تمرین	۲۳
بخش سوم	اقدامات بعد از ارزیابی تمرین	۲۴
	تیم ارزیابی برنامه ها و تمرین	۲۴

	۲۴
نقاط قوت تمرین	۲۴
نقاط ضعف و قابل ارتقاء تمرین	۲۵
پیشنهادات	۲۵
تمرین بکارگیری تجهیزات زمستانی	۲۱
فعال شدن چارت فرماندهی حادثه	۲۷
آماده سازی آمبولانس و تجهیزات اورژانسی سیار	۲۷
بررسی تجهیزات تیم های عملیاتی	۲۸
ارزیابی ترالی ها و داروها و تجهیزات اطاق اورژانس	۲۹
بررسی تجهیزات انبارها	۲۹
پیش بینی تجهیزات گرمایش زمستانی	۳۰
تدارک ملزومات رفاهی	۳۰
ارزیابی و تکمیل چک لیست ها	۳۱
استفاده از کاورهای زمستانی و تشکیل تیم ها	۳۱
آمادگی خودروها و تیم ها	۳۲
یک نمونه از صورتجلسات و ثبت درس آموخته ها	۳۳-۳۴

مقدمه:

پیام معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین به مناسبت سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و بلایا

پیشگیری و کاهش اثرات زلزله و بلایای طبیعی می تواند در حفظ سلامت شهروندان عزیز در مواجهه با مخاطرات و بلایای طبیعی بسیار موثر باشد. آن چیز که همواره اثرات بلایای طبیعی را آنقدر بزرگ می نماید که موجب بروز تلفات و مصدومیت ها و آسیب های مختلف به مردم می شود، عدم کاهش آسیب پذیری و آمادگی نداشتن در مواجهه با اینگونه مخاطرات است.

در عصر حاضر که مخاطرات مرتبط با تکنولوژی و پیشرفت های صنعتی و انسان ساخت به بلایای طبیعی نیز اضافه شده اند، باید برنامه ریزی دقیقی را برای پیشگیری و کاهش اثرات آنها و ارتقاء ایمنی در این حوزه انجام داد. هرگز نمی توان بدون برنامه ریزی و آمادگی انتظار داشت که از اثرات مخاطرات و بلایا کاسته شود و یا پاسخ مناسبی در صورت بروز آنها ارائه نماییم.

در سال ۱۴۰۰ نگاه نظام سلامت و کلیه دستگاه ها و مردم معطوف به پیشگیری و مدیریت بیماری کرونا است و مسلماً اپیدمی کرونا تنها بحران ایجاد شده در استان قزوین نبوده و در کنار آنها ممکن است مخاطراتی از قبیل سیل، کولاک، آلودگی هوا، طوفان، خشکسالی، زلزله، اپیدمی ها، آتش سوزی و قطع زیر ساختهای شهری و بسیاری از مخاطرات دیگر پدید آیند، که لزوم برنامه ریزی و پیشگیری و آمادگی در مواجهه با آنها بیش از گذشته نیاز باشد.

اینجانب ضمن نکوداشت پنجم دی ماه مصادف با سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی ۱۴۰۰ ، از این فرصت استفاده نموده و به کلیه مدیران شبکه ها و مسئولین و همکاران مراکز بهداشت و مراکز خدمات جامع سلامت استان قزوین تاکید می نمایم برای تداوم ارائه خدمات و کاهش اثرات مخاطرات و تهدیدات، اصول مدیریت خطر بلایا را رعایت نمایند.

«دکتر جلال رحمانی– معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین»

پیام گروه مدیریت خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه

مرکز بهداشت استان قزوین به مناسبت

سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و بلایا:

زلزله بم در ۵ دی ماه ۱۳۸۲ در ساعت ۵:۲۶ بامداد یکی از داغ های بزرگی بود که از نظر تعداد تلفات و مصدومین بر دل کشور گذاشته شد. به همین دلیل همه ساله در این روز به مناسبت فرهنگ سازی و نکوداشت ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی، برنامه هایی در راستای ایمنی در برابر زلزله و ارتقاء آمادگی و کاهش اثرات بلایای طبیعی انجام می شود.

نکته ای که تلفات و مصدومین و آسیب دیدگان ناشی از بلایا و حوادث غیر مترقبه و حوادث عمدی را از سایر علل مرگ و میر و بیماریها متمایز می سازد، بالابودن سالهای از دست رفته عمر به دلیل اینکه تمامی گروه های سنی تحت تاثیر قرار می گیرند و نیز بالابودن سالهای عمر با ناتوانی به دلیل تاثیر بر جسم و روح و ابعاد مختلف سلامت جامعه می باشد.

در حال حاضر در مراکز بهداشت استان قزوین برنامه هایی از قبیل ارزیابی و آموزش خانوارها در برابر بلایا و نیز ایمن سازی و افزایش تاب آوری مراکز بهداشت انجام می شوند، ولیکن برنامه ریزی و توجه به پیشگیری و کاهش آسیب پذیری و آمادگی جامعه در مواجهه با مخاطرات باید قسمتی از زندگی کنونی باشد. در حال حاضر در استان قزوین قریب به ۳۰ نوع مخاطره امکان وقوع دارند که مخاطراتی از قبیل زمین شناختی، آب و هوایی، زیستی و اپیدمی ها، اجتماعی، فن آور زاد و انسان ساخت دسته هایی از این مخاطرات را شامل می شوند.

در مبحث مدیریت و کاهش خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه و حوادث عمدی و غیر عمدی ابتدا باید مخاطراتی که در اطراف ما ممکن است اتفاق بیفتند را بررسی و شناسایی کنیم. سپس برنامه خود را برای پیشگیری و کاهش اثرات آنها مشخص نماییم و در صورتی که احتمال وقوع مخاطره وجود دارد باید آمادگی لازم برای مواجهه با آنها را ایجاد کنیم. لذا ضمن توجه به هشدارهای انواع مخاطرات که در اطراف ما هستند، باید فعالیت هایی از قبیل اجرای برنامه های تمرین دوره ای، داشتن تجهیزات و کیفهای اضطراری، داشتن نقشه نقاط خطر و ایمن، ساختن بناهای سبک و ایمن، حذف کردن تجهیزات و وسایلی که به آنها نیاز نداریم، ایمن کردن و محکم کردن وسایل مورد استفاده، بازگشایی مسیر خروج اضطراری و نقاط تجمع، تهیه تجهیزات ضروری در صورت وقوع مخاطرات و قطع زیر ساختهای شهری، داشتن کپسول اطفاء حریق، کسب مهارت استفاده از تجهیزات و آماده سازی دوره ای آنها و... را در برنامه های خود قرار دهیم.

ضمن تقدیر و تشکر از زحمات کلیه دست اندرکاران برنامه های مدیریت خطر بلایا در شبکه های بهداشت و درمان استان قزوین، امید است با برنامه ریزی دقیق تر و اجرای ۵ برنامه دفتر مدیریت خطر بلایای وزارت با عناوین ارزیابی و آموزش خانوار در برابر بلایا (DART)، ارزیابی ایمنی و خطر در واحدهای بهداشتی (SARA)، ایمن سازی سازه ای و غیر سازه ای در واحدهای بهداشتی (SNS)، تدوین و به روز رسانی برنامه عملیاتی پاسخ مراکز بهداشت در مواجهه با مخاطرات (EOP) و نظام ثبت داده ها و اطلاعات ناشی از مخاطرات و بلایا (DSS) بتوانیم در مدیریت و کاهش خطر بلایا گامی موثر برداریم.

مهندس حمید گلناری- کارشناس مسئول امور مدیریت کاهش خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه مرکز بهداشت استان قزوین

بخش اول: مقدمات و اجرای نکو داشت مناسبت

برنامه ریزی اجرای مراسم گرامیداشت سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی:

به مناسبت سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی که در ۵ دی ماه مصادف با سالگرد زلزله غم بار بم و کرمان می باشد، در کشور ایران برنامه هایی برای گرامیداشت این روز و اقداماتی برای مدیریت خطر بلایا و تهدیدات انجام می شود. بر همین اساس معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از ابتدای آذر ماه ۱۴۰۰ برخی از فعالیت ها را برای افزایش توان مقابله و کاهش اثرات مخاطرات و بلایا در مراکز بهداشت استان به منظور گرامیداشت این مناسبت ملی برنامه ریزی کرده است. در تاریخ ۱۶ آذر ماه طی نامه برنامه های خود را به کلیه مراکز و شبکه های بهداشت تابعه ابلاغ و رسماً اقدامات خود را آغاز کرده است که در ادامه این مطالب گزارش آنها به صورت آلبوم تصویری ارائه می شود.

اهداف

- **هدف کلی:**
  - ارزیابی تاب آوری و ارتقاء عملکرد واحدهای مداخله کننده در پاسخ بهداشتی نظام سلامت در مخاطرات در سطح مراکز بهداشت استان قزوین
  - ارتقاء سطح سواد سلامت در برابر مخاطرات و بلایا و حوادث در جامعه
- **اهداف فرعی:**
  - ترویج و گسترش فرهنگ مدیریت خطر بلایا و ایمنی در برابر زلزله در مراکز بهداشت
  - ارزیابی تاب آوری و ارتقاء ستاد مرکز بهداشت شهرستان ها در شرایط بحرانی اپیدمی کرونا
  - گرامیداشت سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایا و حوادث غیر مترقبه

طراحی پوستر با موضوع شعار ملی سالروز ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی

ابلاغ نامه به شبکه ها برای اجرای برنامه های گرامیداشت سالروز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

معاونت بهداشت

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۱۶

شماره: د/۲۷/۹۲۴۰۸

پیوست: دارد

۱۲:۱۹

رئیس محترم مرکز بهداشت شهید بلندیان شهرستان قزوین

مدیرمحترم شبکه بهداشت و درمان /رئیس محترم مرکز بهداشت شهرستان:

تاکستان – بوئین زهرا – آبیک – البرز – آوج

با سلام و احترام

به‌پیوست نامه شماره ۳۰۰/۱۷۴۹۲/د تاریخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ معاون محترم بهداشت وزارت متبوع در خصوص لزوم نکوداشت «هفته ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی و سالروز زلزله یسم» در ۵ دی جهت اطلاع ارسال می‌گردد. با توجه به اهمیت آمادگی پاسخ نظام سلامت در حوزه شبکه های بهداشت و درمان به عنوان اولین و مهمترین سطح ارائه خدمات نظام سلامت و بهداشتی به آسیب دیدگان و کاهش اثرات مخاطرات، شایسته است دستور فرمایید برنامه ریزی لازم را برای اجرای فعالیت هایی به شرح موضوعات زیر انجام و اقدام و مستندات، تصاویر و گزارشات را حداکثر تا تاریخ ۲۰ دی به این معاونت ارسال نمایند:

- اجرای تمرین و بررسی آمادگی تیم های ارزیابی سریع و عملیاتی پاسخ به بلایا
- برگزاری جلسات هماهنگی و دوره های آموزشی
- فضا سازی و ارتقاء فرهنگ مدیریت خطر بلایا با نصب و انتشار محتواهای آموزشی
- اجرای مسابقات
- بازرسی از تجهیزات و آماده سازی بر اساس چک لیست‌های تخصصی
- تولید محتواهای آموزشی از قبیل پوستر، تراکت، پمفلت و...
- برنامه ریزی برای ارتقاء مهارت پرسنل برای پاسخ کارکردهای تخصصی در مخاطرات
- اجرای فعالیت های خلاقانه و ابتکاری در راستای مدیریت خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه
- ویرایش اطلاعات در برنامه‌های عملیاتی پاسخ به بلایا (EOP) و ارسال نسخه ویرایش به مرکز بهداشت استان
- اجرای برنامه‌های ایمن سازی سازه ای و غیر سازه ای و ارتقاء تاب آوری در ارائه خدمات

دکتر ناهید یزدی

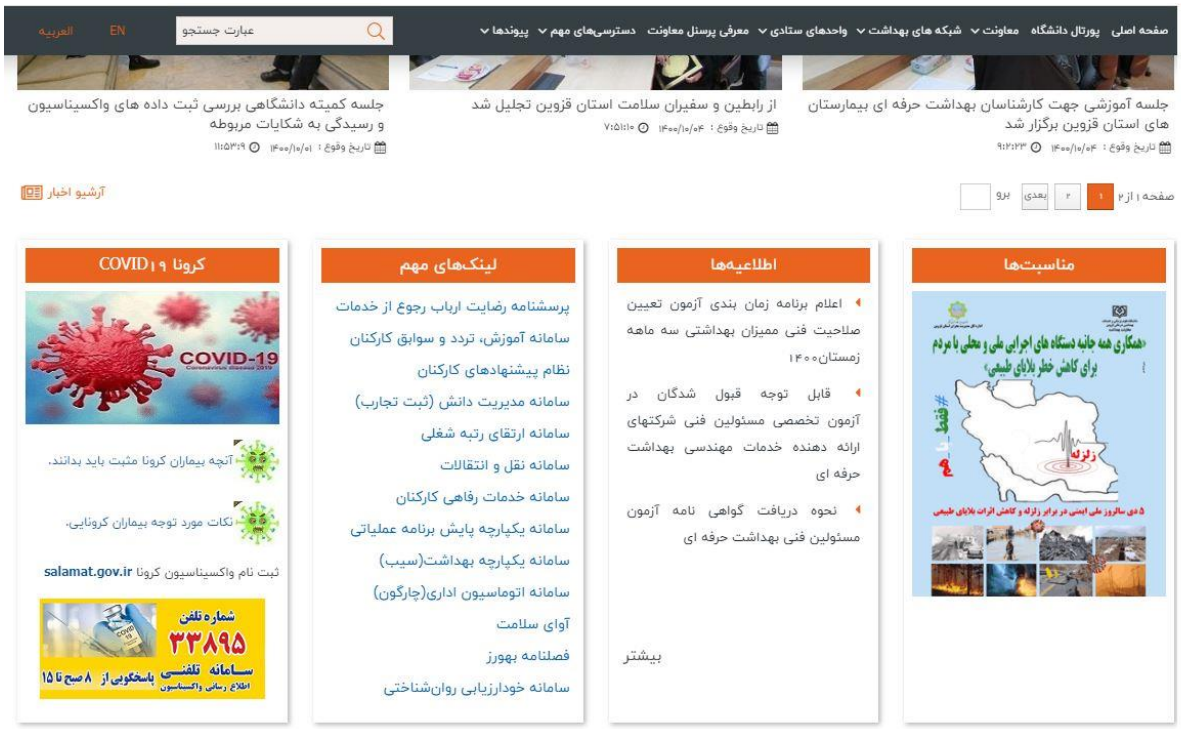
معاون فنی مرکز بهداشت استان

قزوین: بلوار آزادگان (غیات آباد)، نبش خیابان مفتح، ساختمان شماره ۲ ستاد دانشگاه، معاونت بهداشت دانشگاه و مرکز بهداشت استان قزوین

کد پستی: ۳۴۱۴۸ – ۵۳۱۳۵ تلفن: ۳۳۶۷۰۰۳۱ نمابر: ۳۳۶۷۰۰۳۴ – ۳۳۲۳۵۶۰۴

وب سایت http://reh.qums.ac.ir Email:Health@qums.ac.ir

درج پوستر و شعار ملی سالروز ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی در پورتال معاونت بهداشت دانشگاه و مراکز بهداشت قزوین و فضا سازی برای ترویج فرهنگ مدیریت خطر بلایا

انتشار پیام معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین به مناسبت سالروز ملی کاهش خطر بلایا

درج پیام معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین و نیز درج مطالب و محتواهای علمی در پورتال

برگزاری جلسات آموزشی و تدریس مباحث مدیریت خطر بلایا در جلسات حضوری

طرح موضوع سلامت در بلایا و مدیریت خطر حوادث و بلایا در برنامه زنده تلویزیونی

شرکت در برنامه زنده رادیویی و طرح موضوع مدیریت خطر بلایا و سلامت در حوادث

اجرای بزرگترین مانور زمان صفر طی چند سال اخیر توسط مرکز بهداشت استان در سالروز زلزله بم

تقدیر معاون بهداشت دانشگاه از فعالان حوزه مدیریت خطر بلایا در مراکز بهداشت شهرستان های تابعه و مرکز بهداشت استان قزوین

اهداء لوح تقدیر به مدیران شبکه ها و کارکنان فعال در زمینه برنامه های مدیریت خطر بلایا به منظور ترویج فرهنگ اجرای برنامه های مربوطه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
معاونت بهداشت

تاریخ : ۱۴۰۰/۱۰/۰۷
شماره : ۲۸/۳۷/۸۷۲۰۵
پیوست : ندارد
۱۸:۵۶

جناب آقای دکتر علیرضا مهرعلیان
رئیس محترم مرکز بهداشت شهید بلندیان شهرستان قزوین

با سلام و احترام

بی شک همکاری‌های اثر بخش شما در برنامه‌های مدیریت کاهش خطر بلایا و حوادث غیر مترقبه، موجبات ترویج این فرهنگ و نیز ارتقاء تاب آوری مراکز بهداشت در مواجهه با مخاطرات و کاهش اثرات آنها خواهد شد. لذا با عنایت به فرا رسیدن سالروز ایمنی در برابر زلزله و بلایای طبیعی سال ۱۴۰۰ از فعالیت‌هایی که انجام داده اید، تقدیر و تشکر و از خداوند متعال آرزوی توفیق و سلامتی می‌نمایم.

دکتر جلال رحمانی
معاون بهداشت دانشگاه و
رییس مرکز بهداشت استان

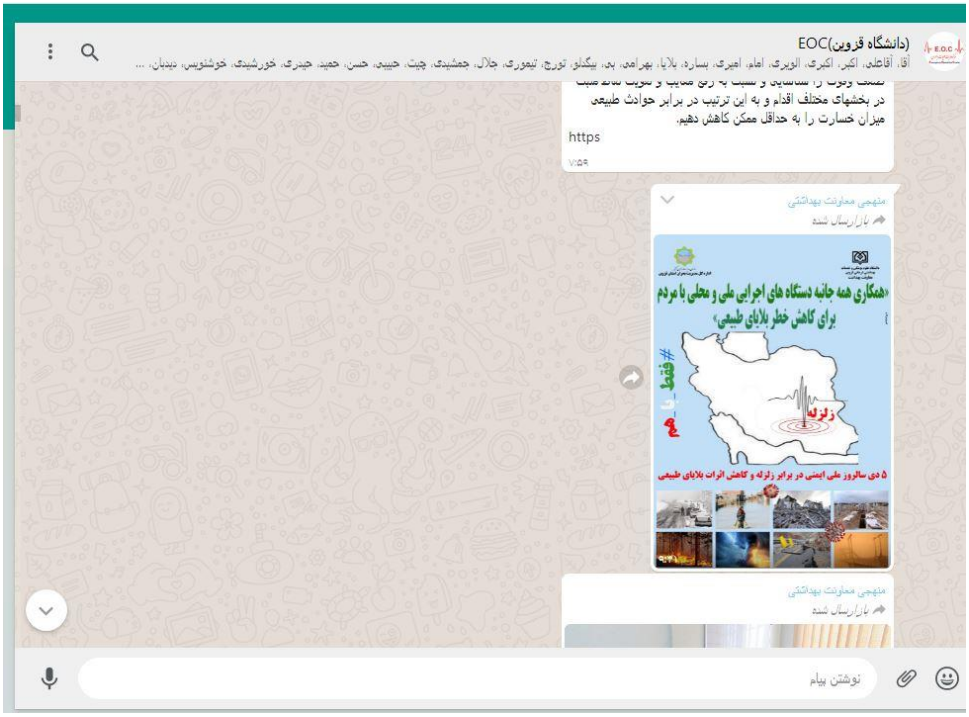
قزوین : بلوار آزادگان (عباس آباد) ، نبش خیابان مفتح ، ساختمان شماره ۲ ستاد دانشگاه ، معاونت بهداشت دانشگاه و مرکز بهداشت استان قزوین
کد پستی : ۵۳۱۳۵ - ۳۴۱۶۸ تلفن : ۳۳۶۷۰۰۳۱ نمابر : ۳۳۶۷۰۰۳۴ - ۳۳۲۳۵۶۰۴
Email:Health@qums.ac.ir http://vch.qums.ac.ir وب سایت

بررسی تجهیزات و تاسیسات و زیر ساخت های مهم شهری و آماده سازی پیگیری و رفع نواقص سیستم های برق اضطراری، گرمایش ثانویه، آب ذخیره، سوخت ذخیره و... در ساختمان معاون بهداشت دانشگاه و مراکز بهداشت شهرستان

ارسال محتواهای آموزشی و پوستر در گروه های فضای مجازی و ترویج فرهنگ مدیریت خطر بلایا

برگزاری تمرین های دورمیزی و جلسات بررسی آمادگی و توان پاسخ در مراکز خدمات جامع سلامت

اجرای تمرین های عملی ارزیابی وضعیت برق اضطراری در مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز تابعه

تمرین های ارزیابی تجهیزات برق اضطراری در مراکز بهداشت و خدمات جامع سلامت استان قزوین

اجرای تمرین های عملی شناخت حریق و روش های اطفاء آن در مراکز بهداشت استان قزوین

برگزاری جلسات آموزش اطفاء حریق به عنوان آمادگی مقابله با یکی از مخاطرات شایع در مراکز

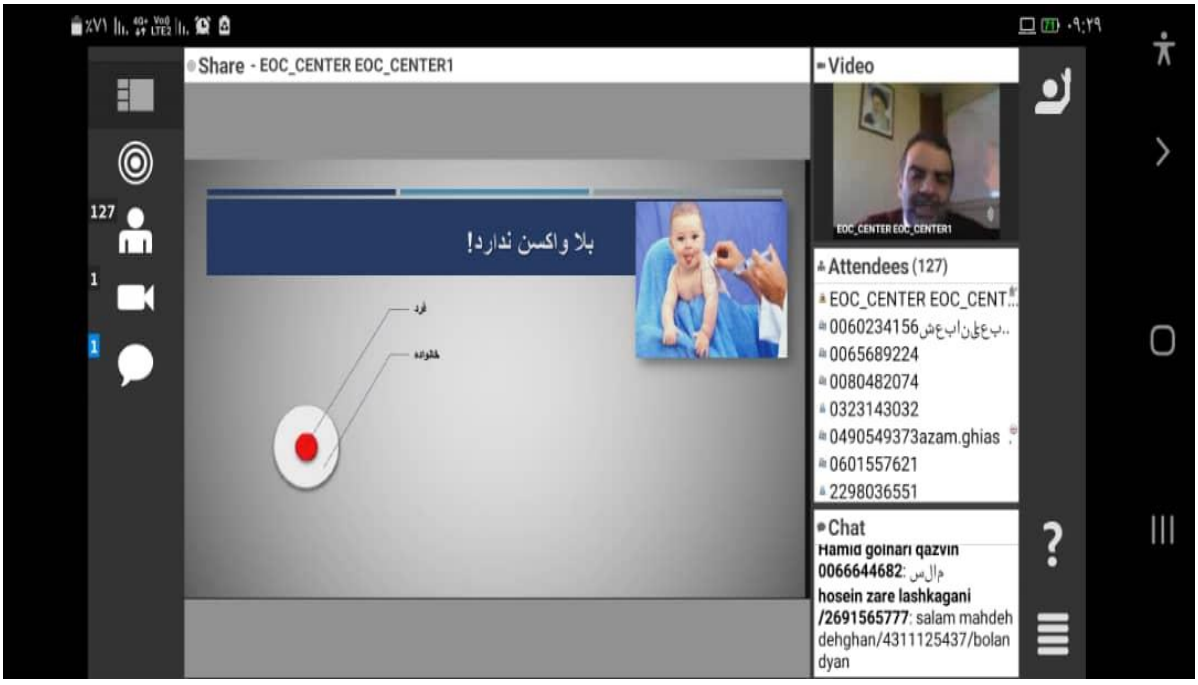
بررسی نواقص مربوط به ایمنی غیر سازه ای در مراکز واکسیناسیون و کرونا و خدمات جامع سلامت

برگزاری جلسات آموزشی پیرامون تاب آوری و مدیریت و کاهش خطر بلایا برای کلیه کارکنان دانشگاه

با همکاری مرکز هدایت عملیات بحران دانشگاه و امور مشارکتهای مردمی دانشگاه به صورت وبینار

آشنایی و تمرین عملی پرسنل با نقاط ایمن و خطر برای پناهگیری در هنگام زلزله

تشکیل کمیته ایمنی و پیگیری نواقص مشاهده شده در مراکز بهداشت و پیگیری برای اصلاح و ارتقاء

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
معاونت بهداشت

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۰۴
شماره: د/۳۷/۹۲۱۱۶
پیوست: دارد
۱۳:۲۸

مدیر گروه محترم /رئیس گروه محترم/ کارشناس مسئول محترم شاغل در معاونت بهداشتی

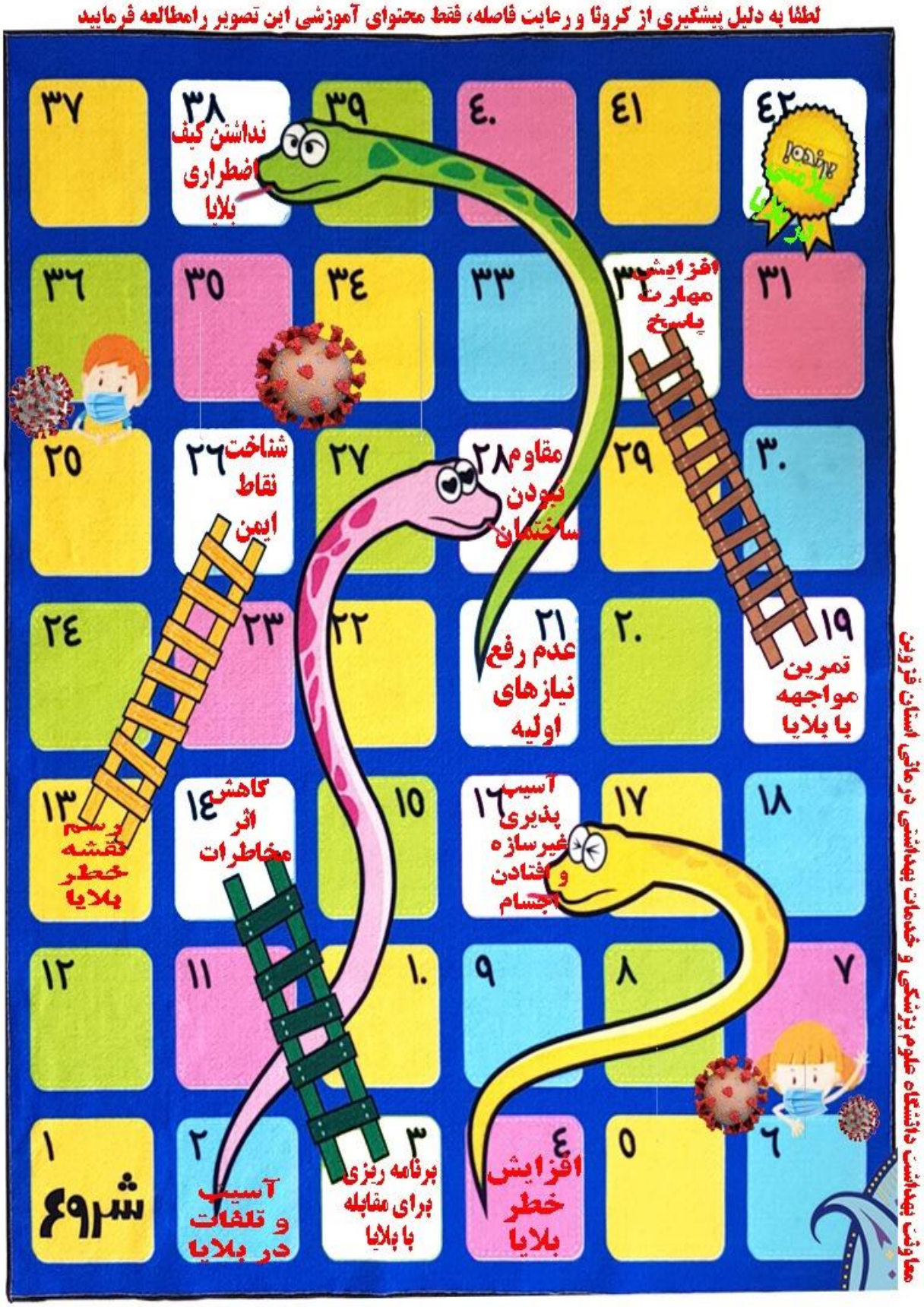
با سلام و احترام

به‌پیوست صورتجلسات مربوط به کمیته برنامه ریزی استراتژیک، کمیته بهداشت و ایمنی در بلایا این معاونت و صورتجلسه مانور دور میزی مواجهه با مخاطرات فصل سرما و کولاک که در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۲۹ برگزار گردید، جهت اطلاع ارسال می‌گردد. شایسته است مصوبات را بررسی، پیگیری، اقدام و نتایج را به دبیرخانه کمیته ها ارسال فرمایید.

دکتر ناهید یزدی
معاون فنی مرکز بهداشت استان

آمادگی خانواده در برابر مخاطرات طبیعی DART
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قزوین
معاونت بهداشتی
تابلوی ۲: آمادگی برای زلزله
۱۶
کاهش میزان مرگ و میر اثرات بلایا
خوردن آب و مواد غذایی که در مخاطرات آلوده شده اند
داشتن ساختمان های با درجه ایمنی کم
مدیریت خطر بلایا – تمام
مشارکت در اجرای دستورات و توصیه های مسئولین
ایجاد عفونت ها و مسمومیت های غذایی
توجه نکردن به هشدارهای مسئولین در زمینه وقوع مخاطرات
کمک به خود، خانواده و افراد آسیب دیده در بلایا
نداشتن برنامه ریزی برای پیشگیری، آمادگی و پاسخ به مخاطرات و بلایا
برنامه ریزی برای مدیریت خطر بلایا در محل
افزایش اثرات و تلفات و آسیب های مخاطرات
کمک نکردن به افراد آسیب پذیر
تشکیل شورای مدیریت خطر بلایا در محل
پناه گرفتن در نقاط ایمن و دوری از نقاط خطر ساز در بلایا
تهدید بیشتر مخاطرات و اثرات آنها
داشتن نقشه نقاط خطر ساز و ایمن
افزایش مصدومین و تلفات در بلایا
داشتن کیف اضطراری
کم شدن خطر بلایا
تمرین نکردن کافی برای پیشگیری و پاسخ به بلایا
کم شدن اثرات بلایا
کاهش آسیب پذیری نسبت به بلایا
شدت یافتن اثرات بلایا
استفاده از آسانسور در بلایا
داشتن آگاهی، باور و مهارت برای تاب آوری در بلایا
حبس در آسانسور و افزایش خطر بلایا
افزایش آسیب و تلفات در بلایا
شروع

تهیه محتوای آموزشی برای انتشار در فضای مجازی و ترویج درک خطر و آشنایی با مدیریت خطر بلایا

بخش دوم : اجرای تمرین (مانور)

برنامه ریزی و اجرای این تمرین که به عنوان بزرگترین تمرین عملیاتی و میدانی زمان صفر خارج از ساعت اداری طی چند سال اخیر اجرا گردید. لازم است ذکر گردد بعد از توضیحات، به صورت آلبوم تصویری نیز گوشه ای از این تمرین گزارش شده است.

سناریو و برنامه ریزی :

برنامه ریزی برای اجرای این تمرین کاملا به صورت **محرمانه** و از ابتدای آذر ماه ۱۴۰۰ در الویت برنامه های گروه مدیریت خطر بلایای مرکز بهداشت استان قزوین قرار گرفت. طی جلسات محرمانه و هماهنگی با معاون بهداشت دانشگاه به عنوان فرمانده چارت ICS نحوه برنامه ریزی و تدوین سناریو و اجرای تمرین عملیاتی مراکز بهداشت و شبکه های بهداشت و درمان تابعه مشخص شد. طی سناریوی تدوین شده قرار شد در شب ۴ دی ساعت ۱۹ خبر یک زلزله فرضی و توام شدن شرایط کولاک و مخاطرات فصل سرما با توجه به اخطاریه های ستاد بحران استان، از طریق روسای شبکه ها به تیم های عملیاتی مخابره و فراخوان حضور و اجرای عملیات داده شود.

طی این تمرین به بررسی میزان آمادگی تیم های ارزیابی سریع، خودروها و تجهیزات آنها، حضور به موقع رانندگان و کارشناسان و ارزیابان، تجهیزات فنی و الکترونیکی و موتوری و پشتیبانی مورد نیاز برای استقرار تیم ها در منطقه حادثه دیده ارزیابی شوند. لذا در ساعت ۱۹ تاریخ ۴ دی ۱۴۰۰ این تمرین به یاری خداوند در کلیه مراکز بهداشت آغاز و تا ساعت ۱۱ شب به بررسی میزان آمادگی مراکز بهداشت پرداخته شد. بلافاصله پس از اعلام اجرای مانور در ساعت ۱۹، ابتدا چارت فرماندهی حادثه در سطح مرکز بهداشت استان و شبکه های بهداشت و درمان تشکیل و به تشکیل کمیته بهداشت کارگروه سلامت در شبکه های بهداشت و تدوین برنامه میدانی نحوه پاسخ به مخاطره فرضی پرداخته شد. هماهنگی های بین بخشی و برون بخشی از جمله اعلام مانور به مرکز هدایت عملیات بحران دانشگاه (EOC) و ستاد مدیریت بحران استان انجام گردید و نحوه اعزام تیم ها و اجرای عملیات در مانور انجام شد.

پس از اجرای تمرین نقاط قوت و ضعف و راههای ارتقاء آمادگی مراکز مشخص و درس آموخته های تمرین به صورت مستند ثبت و در صورتجلسه ها تدوین شد.

سناریو های تمرینات :

اپیدمی کرونا باعث شده است یکی از مهم ترین دغدغه های دولت و ملت تأمین سلامت و پیشگیری از این بیماری باشد. در این شرایط تمامی خدمات دولت و فعالیت های جامعه از اواخر سال ۱۳۹۸ تا کنون (زمستان ۱۴۰۰) تحت شعاع پیشگیری و درمان این بیماری قرار گرفته و برای وزارت بهداشت ارائه خدمات مراقبت، تشخیص، درمان سرپایی و کاهش بار بستری در بیمارستان، نظارت و پایش رعایت شیوه نامه های بهداشتی، واکسیناسیون و... بسیار حایز اهمیت می باشد. این خدمات در ستاد های مراکز بهداشت شهرستان و مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز منتخب کرونا و مراکز تجمیعی واکسیناسیون ارائه می شوند.

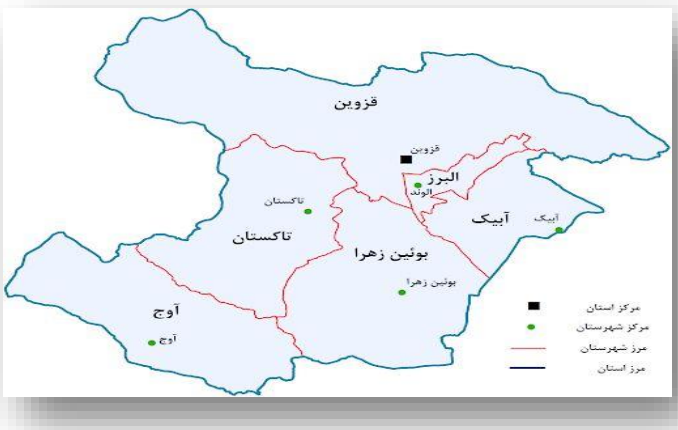
لذا تاب آوری خدمات بهداشتی در پیشگیری و درمان این بیماری مهم بوده و باید تهدیدات، حوادث و مخاطرات که ممکن است باعث توقف و ایجاد خلل در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی می شوند، ارزیابی گردیده و برای ارتقاء تاب آوری در مواجهه با اینگونه تهدیدات و مخاطرات برنامه ریزی شود. در زیر سناریوهای خلاصه ای را از مواجهه

با برخی تهدیدات و مخاطرات در اینگونه مراکز که ممکن اســت موجب مشــکلاتی در ارائه روند خدمات گردند را مطرح می نماید:

- برق و آب مجتمع واکسیناسیون کرونا قطع شده است، آیا مخازن، موتور برق و تجهیزات برق اضطراری آمادگی دارند؟
- جهت جلوگیری از ســرقت، تجهیزات امنیتی در مراکز پیش بینی شــده اســت؟ با توجه به اســتفاده از اماکنی همچون ورزشــگاه، مدارس و نمایشــگاه و... آیا در پایان فعالیت نسـبت به پلمپ مراکز و جلوگیری از دسترسی افراد به تجهیزات برنامه ریزی می‌شود؟
- آمادگی و برنامه ریزی لازم برای پیشــگیری از هجوم مراجعین و اغتشــاش و ســوء استفاده افراد سودجو پیش بینی شده است؟ از جلب همکاری انتظامات و نیروی انتظامی و ارگانهای مربوطه استفاده شده است؟
- آیا میزان اینترنت مراکز بررســی و بستر آن آماده است؟ در صورت قطع اینترنت آیا با گوشی همراه و نرم افزار های مربوطه امکان ورود اطلاعات و ارائه خدمات وجود دارد؟
- آیا تمهیدات لازم برای پیشگیری از حریق و اطفاء آن وجود داشته و کارکنان با روش‌های آن مهارت دارند؟
- آیا در مواجهه با مخاطرات طبیعی ایمنی غیر سازه ای و سازه ای وجود دارد؟
- آیا تجهیزات، داروها، امکانات و سیستم درمان اورژانسی و ترالی‌ها و تخت های بستری موقت در مراکز آمادگی دارد؟ آیا پزشک کشیک مراکز واکسیناسیون مهارت لازم را برای استفاده از تجهیزات و ارائه خدمات اورژانسی دارد؟
- آیـا برنـامه ای برای افزایش ظرفیت و شــیفت کاری اضــطراری و فراخوان نیرو در شــرایط ویژه در مراکز واکسـیناسـیون و مراکز خدمات جامع سـلامت پیش بینی شده و جهت دسترسی به همکاران لیست ها به روز رسانی شده اند؟
- در مراکز واکسـیناسـیون و مراکز خدمات جامع سـلامت آیا چارت فرماندهی و تعیین نقش نیروها و جانشینان آنها در حوزه عملیات، اداری و مالی، پشتیبانی، امنیت، ایمنی، ارتباطات و هماهنگی (ICS) تدوین شده است. آیا در مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز تجمیعی واکسیناسیون، جانشین کلیه نقش های مهم مثل فرماندهی و عملیاتی تعیین و توانایی لازم برای ارائه خدمات در صورت عدم حضور برخی افراد در شرایط اضطراری تعیین و آمادگی ایجاد شده است؟

محدوده اجرای تمرین(مانور)

مراکز بهداشت شهرستان، منتخب کرونا، خدمات جامع سلامت و مجتمع های واکسیناسیون استان قزوین

جدول برنامه اجرایی تمرین(مانور)

	شرح فعالیت	تو ضیحات (مکان – زمان – مسئول اجرا و ارزیابی)
۱	مکان شروع تمرین(مانور)	مراکز بهداشت شهرستان های تابعه استان قزوین
۲	مکان پایان تمرین(مانور)	مراکز بهداشت شهرستان های تابعه استان قزوین
۳	مسیر تمرین(مانور)	در کلیه مراکز بهداشت ستاد شهرستان های استان قزوین
۸	زمان تمرین(مانور)	ساعت ۱۹ تاریخ ۴ دی ۱۴۰۰ به صورت مانور زمان صفر و بدون اعلام قبلی به تیم ها
۱۲	مرکز هماهنگی تمرین(مانور)	گروه مدیریت خطر بلایا معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۱۳	هماهنگی در شهرستان	مراکز بهداشت شهرستان های تابعه
۱۶	هماهنگی بین بخشی در استان	معاونت بهداشت دانشگاه
۱۷	مستندسازی تمرین(مانور)	گروه مدیریت خطر بلایا
۱۸	ارزیابی تمرین(مانور)	گروه مدیریت خطر بلایا مرکز بهداشت استان و مدیران شبکه های شهرستان های استان قزوین
۱۹	مجری مانور	معاونت بهداشت دانشگاه
۲۰	واحدهای همکار	مرکز هدایت عملیات بحران دانشگاه، اداره کل مدیریت بحران، شبکه های بهداشت و درمان استان

دلایل انتخاب محل برگزاری تمرین(مانور)

در این تمرین کلیه مراکز ستاد شهرستان های تابعه و مرکز خدمات جامع سلامت مستقر در منطقه حادثه دیده فرضی به عنوان محل اجرای تمرین و ارزیابی تاب آوری انتخاب شدند تا به صورت جامع و گسترده موضوع بررسی و تاب آوری آنها در شرایط کنونی ارتقاء داده شود.

مدیریت تمرین(مانور)

- معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- مرکز هدایت عملیات بحران EOC
- مراکز بهداشت شهرستان های تابعه

بخش سوم: اقدامات بعد از ارزیابی تمرین (مانور)

ارزیابی و بررسی کارکردهای آمادگی و مدیریتی عملیاتی پاسخ در بلایا (EOP) در سطح مرکز بهداشت و خدمات جامع سلامت بر اساس سناریو تمرین(مانور) و اصلاح آنها طی ارزیابی ها انجام شد. صورتجلسه تمرین و استخراج نقاط ضعف و قوت و پیشنهادات برای ارتقاء آمادگی و توان پاسخ مراکز بهداشت در مواجهه با مخاطرات استخراج شد.

تیم ارزیابی برنامه ها و تمرین:

مهندس حمید گلناری – مدیر گروه کاهش خطر بلایای مرکز بهداشت استان قزوین

مهندس محرم چگینی – کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان آبیک

مهندس مهدی نصرتی– کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان البرز

مهندس امیر مسعود طاهر خانی – کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان تاکستان

مهندس مهدی درزی پور – کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان بوئین زهرا

مهندس ابراهیم غمخواه – کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان آوج

مهندس کامبیز غفاری – کارشناس مسئول مدیریت خطر بلایا شهرستان قزوین

مدیران شبکه های بهداشت و درمان و روسای مراکز بهداشت تابعه نیز به عنوان فرماندهان اجرای عملیات تمرین در فرآیند ارزیابی تیم ها و هدایت آنها مشارکت داشته اند.

نتایج تمرین و اصلاح EOP

در برنامه عملیاتی پاسخ معاونت بهداشتی و مراکز بهداشت شهرستان ها (EOP) کارکردهای فاز آمادگی از قبیل بررسی و تجهیز و بروز رسانی تجهیزات، آموزش پرسنل و افزایش مهارت آنها با برگزاری تمرین اصلاح شد. در کارکردهای مدیریتی در قسمت فرماندهی و کنترل نسبت به تدوین و بروز رسانی چارت فرماندهی حادثه انجام شد.

نقاط قوت:

- مدیران شبکه ها از سناریوها و اجرای تمرین و همکاری در ارزیابی وضعیت مراکز و مجتمع ها استقبال کردند.
- کارشناسان مسئول مدیریت خطر بلایا در اجرای تمرین و ارزیابی پیگیری کردند.
- مرکز هدایت عملیات بحران دانشگاه (EOC) در برگزاری تمرین همکاری کرد.

- صورتجلسه تمرین در تمامی شبکه های بهداشت تدوین و نقاط قوت و ضعف مشخص شد.
- درس آموخته های تمرین برای ارتقاء آمادگی و توان پاسخ به مخاطرات تدوین گردید.
- برخی از موتورهای برق سریعاً تعمیر و راه اندازی گردیدند.
- تجهیزات زمستانی و آمادگی خودروها بررسی شد.
- لیست مشخصات برای فراخوان نیرو و لیست تیم های ارزیابی سریع بروز رسانی گردید.
- کمیته بهداشت کارگروه سلامت در شبکه ها تشکیل و فرماندهی حادثه و تیم های مربوطه نسبت به تدوین برنامه میدانی نحوه پاسخ به مخاطره فرضی اقدام نمودند.

نقاط ضعف و قابل ارتقاء:

- در برخی از شبکه ها با مشکلاتی از قبیل مرخصی پرسنل و نبودن سرایدار مرکز خدمات جامع سلامت مشاهده شد که مقرر شد طی یک جلسه اضطراری نسبت به این موضوع تصمیم گیری شود.
- به دلیل سرمای شدید و باد و اجرای مانور در ساعت شب، جابجایی تجهیزات و بررسی آمادگی زمستانی خودروها (بستن زنجیر چرخ) با سختی روبرو بود.
- برخی از تجهیزات موتوری و فنی در طی تمرین مشاهده شد که دارای ایراد هستند.

پیشنهادات:

- مدیران شبکه های بهداشت و درمان و واحدهای مدیریت خطر بلایا لازم است از درس آموخته های تمرین در جهت ارتقاء توان آمادگی و پاسخ خود در بلایا استفاده کرده و بسیار دقیق تر سناریوهای تهدیدات و مواجهه با حوادث را بررسی نموده و در زمینه پیشگیری و مقابله و کاهش آسیب های آنها برنامه ریزی نمایند.
- نقش های مختلف در چارت فرماندهی حادثه و مشاوران فرمانده مشخص و اجرای عملیات و پشتیبانی و تداوم ارائه خدمات مشخص شوند.
- ویرایش برنامه عملیاتی مراکز بهداشت در پاسخ به بلایا انجام شود.
- با توجه به اهمیت تداوم ارائه خدمات تشخیص و درمان کرونا، واکسیناسیون کرونا و خدمات بهداشتی و مراقبتی در مراکز خدمات جامع سلامت، این اقدامات و تمرینات باید تداوم داشته باشند و به صورت مستمر در زمینه میزان آمادگی مراکز بهداشت بررسی و برای ارتقاء آنها اقدام شود.

تمرین بکارگیری تجهیزات زمستانی در خودروها و آماده سازی تجهیزات و وسایط نقلیه

فعال شدن چارت فرماندهی حادثه پس از شروع تمرین و تشکیل کمیته بهداشت در حوادث غیر مترقبه برای تدوین برنامه میدانی و اعزام تیم های عملیاتی به مناطق حادثه دیده فرضی و مرور کارکردهای مدیریتی و تخصصی برای اجرای مانور

آماده سازی آمبولانس و تجهیزات اورژانسی سیار در مراکز خدمات جامع سلامت

بررسی تجهیزات لازم برای تیم های عملیاتی و ارزیابی سریع و استفاده از آنها برای پاسخ در تمرین

ارزیابی ترالی های اورژانس و تجهیزات اورژانسی در مراکز خدمات جامع سلامت در پاسخ در تمرین و مخاطره فرضی

بررسی و آماده سازی تجهیزات موجود در انبار بلایای شبکه های بهداشت و درمان در پاسخ به تمرین

پیش بینی تجهیزات گرمایش زمستانی در اعزام نیروها در تمرین

تدارک ملزومات رفاهی و غذایی برای تاب آوری تیم اعزامی به منطقه حادثه حداقل تا ۷۲ ساعت

ارزیابی و بررسی چک لیست ها در میزان آمادگی و توان پاسخ تیم ها و ثبت نقاط ضعف و قوت در اجرای تمرین

استفاده از کاورهای زمستانی و تشکیل تیم های ارزیابی برای اعزام به مناطق تمرین

آمادگی خودروها و تیم های ارزیابی و عملیاتی برای اعزام به مناطق حادثه دیده در تمرین

یک نمونه از صورتجلسات و درس آموخته های تمرین در شبکه های بهداشت تابعه استان قزوین

صورتجلسه اجرای تمرین(مانور)

مرکز/شبکه بهداشت و درمان شهرستان آوج

تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۴

نوع تمرین :مباحثه محور {دورمیزی(TABLETOP)❐، بازی (GAME) ❐، کارگاه ❐ (WORKSHOP)}

عملیات محور {تمام عیار(FULL-SCALE)❐، عملکردی (FUNCTIONAL) ❐،تک منظوره(مشق) (DRILL)❐}

شرکت کنندگان: کارکنان مرکز ❐، کارکنان مراکز معین❐، کارکنان ادارات منطقه❐، اهالی❐، سایر .....

هدف تمرین(مانور): بررسی و سنجش آمادگی تیم های ارزیابی سریع و تیم های عملیاتی
سناریو: وقوع زمین لرزه با مقیاس ۵ ریشتر در شهر آوج و روستای داخرجین در ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۴ با مصدومیت مجموعاً ۲۰ نفر (۱۰ نفر در داخرجین و ۱۰ نفر در شهر آوج)
نقاط قوت:
۱- تشکیل به موقع جلسه مدیریت بحران در سطح ستاد
۲- فراخوان موفق تیم های ارزیابی سریع و عملیاتی در ستاد شبکه، مرکز خدمات جامع سلامت آوج و آبگرم
۳- حضور به موقع تیم های ارزیابی سریع و تیم های عملیاتی در محل های تعیین شده
۴- آماده بکار بودن برخی از تجهیزات از جمله موتور برق مرکز خدمات جامع سلامت آبگرم
۵- آمادگی کامل واحد نقلیه در تأمین خودروهای مورد نیاز
۶- جدی گرفته شدن مانور توسط کلیه همکاران فراخوان شده
۷- ارزیابی لحظه ای مانور و در صورت نیاز ارائه تذکرات لازم
۸- برگزاری جلسه جمع بندی در اولین فرصت و تحلیل وضعیت با حضور کلیه اعضای کلیدی چارت ICS
نقاط ضعف:
۱- تداخل در چارت فرماندهی حادثه ستاد و مراکز در شرایط اضطرار
۲- آماده بکار نبودن برخی از تجهیزات موجود از جمله موتور برق مرکز خدمات جامع سلامت آوج
۳- عدم آشنایی برخی از پرسنل با شرح وظایف تعریف شده
۴- توجه ضعیف به مسئله فراخوان نیروهای درمانی کمکی در مراکز خدمات جامع سلامت
۵- عدم دسترسی به نقشه خطر در ستاد شبکه و مراکز آوج و آبگرم
۶- تعدد وظایف برخی پرسنل و بروز تداخل و ناهماهنگی در انجام امور محوله
مصوبات:
۱- تدوین لیستی از کارکنان تحت پوشش به تفکیک بومی ساکن و بیتوته و غیربیتوته در شهرستان توسط واحد گسترش
۲- تدوین برنامه شیفت پرسنل شیفتی توسط واحد گسترش

۳- تعریف فرآیند دقیق فراخوان پرسنل غیرحاضر در شرایط اضطرار توسط واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا
۴- تعیین مسئول تریاژ در مراکز خدمات جامع سلامت توسط واحد نظارت بر درمان
۵- تدوین لیستی از نیازمندی های موتوری به تفکیک وسائط نقلیه توسط مسئول واحد نقلیه
۶- پیش بینی تمهیدات لازم جهت مواقع قطعی آب در کلیه مراکز توسط واحد امور عمومی
۷- به روز رسانی لیست تیم های ارزیابی سریع در ستاد و مراکز توسط واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا
۸- تدوین برنامه مشخص جهت مدیریت محوطه مرکز آبگرم توسط واحد امور عمومی
۹- به روز رسانی برنامه eop در مراکز خدمات جامع سلامت با مسئولیت واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا
۱۰- کنترل ماهیانه تجهیزات موجود جهت اطمینان از آماده به کار بودن آنها توسط کلیه واحدها
۱۱- پیگیری دیزل ژنراتورهای مرکز آوج و آبگرم توسط واحد امور عمومی
۱۲- با توجه به نامه شماره ۳۷/۹۲۵۳۱/د مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۳، پیگیری تحویل تخت های تاشو از سوله بحران شهر تاکستان توسط واحد امور عمومی
۱۳- راه اندازی جعبه کلید یدکی کلیه اتاق های ستاد توسط واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا و واحد امور عمومی
۱۴- ساماندهی وضعیت انبار بلایا توسط واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا
۱۵- تهیه نقشه خطر در ستاد و مراکز تابعه و دسترسی مسئول مرکز، مدیر داخلی و کارشناس رابط بلایا به آن
۱۶- اعلام لیست نیازهای واحدهای بهداشت محیط و بیماری ها
۱۷- بررسی دقیق و استخراج لیست وسایل و لوازم بلااستفاده در ستاد و مراکز تابعه و تعیین تکلیف آن ها

پیشنهادات:
۱- اصلاح فرمت چارت ICS
۲- طرح گزارش مانور در جلسه آتی شورای مدیران
۳- نصب آژیر هشدار اولیه در کلیه مراکز خدمات جامع سلامت

نام و نام خانوادگی- امضائ مجری: ابراهیم غمخواه	نام و نام خانوادگی- امضائ ناظر: ابوذر رئیسوندی